

'Zorg voor schepping is kernwaarde christelijk geloof'

Op haar website noemt A Rocha Nederland zich een 'beweging van christenen die vanuit hun geloof zorgen voor Gods schepping'. Ze doet dat door natuurbeheer in geadopteerde natuurgebieden, een klimaatprogramma en met activiteiten die gericht zijn op beleving in de natuur.

Yfke Nawijn

Directeur Embert Messelink vertelt bevolgen over zijn organisatie. 'We willen het mooie van de geschapenheid in stand houden, daar is veel voor nodig. Het werk dat we doen is het doel, maar tegelijk ook middel, om mensen op een goede manier te betrekken bij wat natuur is.'

A Rocha ontstond in de jaren tachtig in Portugal. Messelink bracht de beweging in 2003 naar Nederland, waar nu dertien lokale groepen zijn. De groepen beheren een natuurgebied waar ze natuurwerkdagen organiseren, of organiseren activiteiten om de natuur te ervaren. Iedereen is welkom. Ze doen dit vanuit een christelijke overtuiging. 'De zorg voor de schepping is een kernwaarde van het christelijk geloof,' zegt Messelink. 'Dat is geen loden last, maar een fascinerende opdracht waarin je als mens iets van je bestemming vindt. Het is ook een uitdaging: je ontkomt er niet aan naar je eigen leven te kijken en te vragen of je het wel serieus genoeg neemt. Het antwoord is bijna altijd nee, maar laat

Foto's Rogier Bos

je daardoor niet weerhouden! Zet een stap en wees blij als mensen meegaan op die weg.'

Eelkje Visser is actief in de groep in Zwolle. De groep heeft een tijd een gedeelte van de uiterwaarden bij de IJssel onderhouden, maar dat gebied staat nu onder water door het project 'Ruimte voor de Rivier', waarmee de kans op overstroming van de stad kleiner moet worden.

De groep doet het landschapsonderhoud bij een zorgboerderij en organiseert activiteiten in en rondom Zwolle. 'Zo hebben we de wilgen geknot langs een fietspad bij een woonwijk, daar hebben we de mensen uit de buurt bij uitgenodigd,' vertelt Visser. 'Het is leuk om de mensen op die manier naar buiten te brengen.' Bij een andere klus zijn asielzoekers uitgenodigd die in Zwolle opgevangen werden. 'Het gaat altijd ook om het zoeken naar verbinding, dat is het mooie,' vindt Visser.

Verwonderwanderingen

Daarnaast organiseert de groep zogenaamde 'verwonderwanderingen'. Die term is door hen geïntroduceerd voor wandelingen waarin speciaal aandacht is voor de beleving in de natuur, waarbij het ook om de beleving van God kan gaan. De activiteiten zijn niet onopgemerkt gebleven want in april won de groep de jaarlijkse vrijwilligersprijs van Landschap Overijssel. De jury waardeerde de verbinding en verwondering die de groep overbrengt. De ervaringen met A Rocha hebben Visser gevormd, zowel persoonlijk als in haar dagelijks leven. 'A Rocha heeft me dicht bij de natuur gebracht, uit mezelf had ik daar vroeger niet zoveel mee. Het heeft ook mijn relatie met

Embert Messelink

God versterkt. Het heeft mijn dagelijks leven veranderd, al wil ik daar niet farizeïsch in zijn. Ik maak stapjes, en die kleine stapjes samen betekenen al een groot verschil met waar ik eerst was, ik koop al veel meer duurzame producten. Natuur en milieu hebben met elkaar te maken, want als je erom geeft ben je eerder geneigd om er iets voor te doen of te laten.'

Hart voor de schepping

Het verhaal van Visser illustreert de motivatie van Messelink, die zich juist van jongs af een natuurmens voelt. 'Door de koppeling met het geloof zijn we erin geslaagd om groepen nieuwe mensen op de been te brengen die anders weinig boodschap hadden aan natuur of milieu.' A Rocha werkt dit sinds kort verder uit in een programma voor kerken 'Hart voor de Schepping'. Messelink: 'Er is lang weinig aandacht voor schepping en

milieu geweest in de kerken. Kerken zijn beter in de zorg voor mensen dan in de zorg voor de schepping. Daarom vinden we het belangrijk om de kerken te beïnvloeden.

A Rocha reikt kerken nu een stappenplan aan waarbij we positief insteken: maak er wat moois van! Er liggen veel mogelijkheden voor kerken om mooie dingen te doen voor de natuur, bijvoorbeeld om hun grond ecologisch in te richten. Ik denk dat dat een manier is om kerkelijke gemeenschappen mee te krijgen.'

Motivatie vindt Messelink op verschillende plaatsen in de Bijbel. 'Door de Bijbel heen vind ik keer op keer aanwijzingen. Genesis: God die ons de opdracht geeft alles met liefde te behandelen. Je leest de mooiste fragmenten in Psalmen over God die met compassie naar de schepping omziet. Als je door de Bijbel koerst kom je steeds prachtige teksten tegen.' Hij is dan ook enthousiast over de recent verschenen Nederlandse vertaling van de Groene Bijbel die oorspronkelijk in 2008 in de Verenigde Staten verscheen.

Alle teksten over de natuur en aarde zijn daarin gearceerd. 'Een fantastisch hulpmiddel. Ik vind het verrijkend om te ontdekken hoe mijn relatie met de aarde past in mijn leven met God.' Een positieve insteek staat centraal in de visie van A Rocha. De verhalen en cijfers over klimaatverandering zijn alarmerend, maar Messelink zet daar een boodschap van hoop tegenover. 'Angst leidt niet tot een andere weg,

ik heb in het christelijk geloof juist de boodschap van hoop voor de schepping gevonden. Er zit een enorm krachtige uitnodiging in om zorgzaam te leven met wat je gegeven is. Dát wil ik uitdragen door het uit te leven en te laten zien dat de schepping ons wat waard is.'

Verbinding

Wat niet ontkend kan worden, is dat binnen kerken verschillend gedacht kan worden over de schepping en wat je daarmee doet. De uitdaging is de verbinding te zoeken. Messelink: 'Eén van de kernwaarden van A Rocha is 'cross cultural', dus we willen ook uitwisselen met andere culturen en geloven. In Nederland zijn onze contacten met moslims nog pril, maar het begint wel, bijvoorbeeld via de groepen die vluchtelingen uitnodigen.'

Het zou goed zijn als op veel meer plekken onze boodschap klinkt en een bijdrage wordt geleverd, vindt Messelink. Het actief beïnvloeden staat minder op de voorgrond bij A Rocha. 'Laat ons maar op het grondvlak aanwakkeren en motiveren, zorgen dat daar wat groeit. Dat is wel een lange termijnverhaal, maar ik denk dat dat ook moet gebeuren.'

'We zijn erin geslaagd mensen op de been te brengen die eerder weinig boodschap aan natuur en milieu hadden'

GERAAKT TOT IN JE INGEWANDEN

Op de voorpagina van mijn lijfkrant prijkt een aangrijpende foto. Een forensisch onderzoeker van de politie staat op de stoep, gehuld in een wit pak met capuchon en mondkapje. Hij houdt een zwarte damesschoen met naaldhak in zijn gehandschoende hand. Het is de schoen van Jo Cox, Brits parlementariër, nog maar 41 jaar oud en moeder van twee kinderen. Op straat doodgeschoten door een onbekende.

Op de een of andere manier raakt die schoen mij meer dan wat dan ook. Ik zie voor mij hoe ze hem die ochtend aantrok, met haar hoofd bij haar agenda van die dag, of bij de kinderen die die 's middags naar zwemles moesten. Juist het alledaagse en herkenbare van die schoen maakte mij verdrietig. Nog los van het feit dat de schoen toe behoorde aan een vrouw met een groot hart voor de rechten van vrouwen, en sociaal zwakkeren.

'Ze streed tegen armoede, discriminatie, oorlogsgeweld en kraamsterfte' staat in de necrologie die mijn krant publiceerde. Haar vader werkte in een tandpastafabriek en zij was de eerste uit de familie die mocht gaan studeren. Kortom: een gepassioneerde politica en een geloofwaardig, mooi mens. Op de stoep ligt haar handtasje, weerloze getuige van een wandaad. Het is klein en zwart. Ik kijk er lang naar. Het komt dichterbij dan welk vreselijk confronterend beeld dan ook. Soms kan geweld je lamslaan. Er lijkt geen enkel verweer tegen gewetenloos kwaad. Of wel?

'Als iemand u op de rechter wang slaat, keer hem dan ook de linker toe...' luidt het vreemde antwoord dat het christelijk geloof geeft als reactie op kwaadaardigheid en geweld. Een onwerkelijke, weinig realistische repliek op aanslagen, terrorisme en wapengekletter. Bijna ergerniswekkend in zijn kwetsbaarheid. Maar toch. Het sluit aan bij een ander groot kernwoord, dat het leven van de vermoorde Jo Cox bepaald heeft. Barmhartigheid. Een ander woord voor liefde. Een Hebreeuwse omschrijving daarvoor is het prachtige *Rachamim*. Hierin klinkt het woord: rechem door: baarmoeder, ingewand. Soms kun je tot in je ingewanden ontsteld, geroerd, door elkaar geschud worden. Als een moeder om haar kind.

Ergens daar, diep in die geschoktheid, begint het erbarmen van God. Geen wraak, maar mededogen. Erbarmen is Gods beweging als antwoord op geweld. Geen teken van zwakte maar van enorme kracht. De kracht van een vrouw die haar linker wang toekeerde aan het kwaad.

Margrietha Reinders,
predikant te Amsterdam

JULI 2016 - NR. 5

